

проектів не допускаються до здачі іспитів. Кожний студент виконує окрему частку проекту і приймає участь у його командній презентації. При цьому всі учасники одного проекту отримують рівну кількість балів. Таким чином діє принцип колективної відповідальності за кінцевий результат. Решта студентів, які є слухачами і не входять до складу даної команди, теж мають можливість «заробити» оцінку під час презентації проекту, активно приймаючи участь у його обговоренні, висловлюючи критичне ставлення, чи доповнюючи виступаючих.

Розглянутий досвід може бути використаний і в вітчизняних ВНЗх. Наприклад в якості командного проекту студентам-маркетологам може бути запропонована розробка плану маркетингу для умовного підприємства. А окремі його складові (товарна, цінова, розподільча і комунікаційна політики) будуть розроблятися і презентуватися членами команди.

Крім цього, в західних навчальних закладах практикується обговорення певних ситуацій, що відбувалися в різні часи в діяльності видатних підприємств (успіхів і поразок). При цьому інформація про ситуацію не надається студентам, а вони повинні її самостійно відшукати і проаналізувати по матеріалах у ЗМІ чи за допомогою Інтернету.

*І. М. Рєпіна, канд. екон. наук, доц.,
В. Ю. Вострякова, асист.,
О. О. Скічко, асист.,
кафедра економіки підприємств*

КОМПЛЕКСНА ПЕРЕВІРКА ЗНАЇЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ПОТЕНЦІАЛ ТА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА» ЗА ДОПОМОГИ ДІЛОВОЇ ГРИ

Підвищення культури економічного мислення не може відбутися само по собі. Для студентів дуже важливо усвідомити, що техніку власного мислення можна удосконалювати шляхом постійного тренування в колі професійних знань. Це, в свою чергу, ставить перед викладачами питання про необхідність застосування таких форм, методів, прийомів і засобів навчання, які б інтенсифікували навчальний процес, максимально активізували пізнавальну діяльність осіб, що навчаються.

Аналіз основних освітніх тенденцій у багатьох країнах світу дозволив ученим дійти висновку, що сучасні технології навчання мають зосереджуватися не на енциклопедизмі знань, а на процесі формування у студентів щонайменше таких здібностей, як вміння самостійно збирати, обробляти інформацію та спроможність її ефективно використовувати в процесі конструктивної роботи в команді, що створюється для розв'язання поставленої задачі.

До речі, на думку психологів, студенти здобувають необхідні навички на лекціях — близько 30 %, при самостійній роботі з літературними джерелами — близько 50 %, а при особистій участі в діяльності, що досліджується, — до 90 %.

Ділова гра — це у визначеному змісті репетиція виробничої чи суспільної діяльності людини. Проведення ділової гри серед студентів старших курсів дає можливість набути та закріпити ключові компетенції, необхідні в подальшій професійній діяльності, а саме: соціальну компетенцію (здатність брати на себе відповідальність при ухваленні рішень, корпоративність, прояв толерантності); комунікативну компетенцію (володіння технологіями спілкування); когнітивну компетенцію (готовність та здатність самостійно набувати нові знання та вміння, реалізовувати свій потенціал); спеціальну компетенцію (підготовленість до виконання професійних функцій).

Ділова гра з дисципліни «Потенціал та розвиток підприємства» у якості контрольного (підсумкового) інструменту перевірки знань студентів перед іспитом була апробована у травні 2007 року і мала успіх.

Гра складалася з семи ключових етапів-конкурсів: «оратор», «методи оцінювання», «пазли», «функція», «дешифратор», «ох, задаЧЧЧка», «інтелектуальний потенціал». Конкурси були як групові, так і індивідуальні, що дозволяло оцінити не лише індивідуальні знання та навички студента, але й уміння працювати в команді.

Студенти мали показувати володіння предметом курсу та власні ораторські здібності, оперативно аналізувати ситуацію, вести пошук відсутньої (недостатньої) інформації, вирішувати задачі підвищеної складності, ідентифікувати та застосовувати функцію грошової одиниці та методи оцінювання потенціалу підприємства, намічати варіанти дій і приймати рішення завдяки своєму інтелектуальному потенціалу.

Ділові ігри можуть застосовуватися для навчання, діагностики індивідуальних можливостей учасників гри, організації процесу прийняття рішень, у дослідницьких цілях.

Успіх впровадження інтерактивних методів навчання базується на інтенсивній передачі інформації, можливості розвитку самостійності, оволодінні водночас і спеціальними, і поведінковими навичками.

*Ю. М. Рижук, старш. викл.,
кафедра теорії та історії держави і права*

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У КУРСІ «ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА»

Теорія держави і права є профілюючою дисципліною для юристів. Оскільки метою даної дисципліни є засвоєння комплексу загальних фундаментальних знань про державно-правові явища, державно-правову організацію суспільства; отримання уявлень про основні категорії, що відображають особливі властивості держави і права; з'ясування закономірностей становлення та розвитку загальнотеоретичної юридичної науки та значення загальнотеоретичних знань для наступної практичної діяльності.

З урахуванням наведеного вище, стає зрозумілим той факт, що саме завдяки повному засвоєнню питань з курсу «Теорія держави і права» студенти належним чином можуть опановувати у подальшому й інші юридичні дисципліни. З метою удосконалення та підвищення ефективності роботи студентів, вважаємо, необхідним є використання інноваційних заходів у навчанні як на лекційних, так і на семінарських заняттях.

Навчальний курс «Теорія держави і права» викладається студентам I-го курсу юридичного факультету та розрахований на два навчальні семестри.

З метою ефективного подання матеріалу на лекційних заняттях необхідним є використання наочних засобів навчання. Оскільки наочність, у даному випадку, дозволить студенту вже на лекційному занятті систематизувати отримані знання, що, в свою чергу, спростуватиме підготовку до семінарського заняття.

У процесі підготовки планів семінарських занять необхідним є враховувати те, що семінар як вид роботи студентів повинен передбачати не лише перевірку знань студентів. Оскільки на семінарі відбувається безпосередній контакт між студентами та викладачем, роль семінару є значно ширшою. А саме: розвиток мис-